

V SPOMIN SAVICI HOČEVARJEVI

Prejšnji tork smo se na Zalah za vselej poslovili od Savice Zagar-Hočevarjeve. Mnogo nas je prišlo, mnogo njenih prijateljev, sorodcev, znancev in sodelavcev, mnogo takih, ki smo jo imeli radi in jo spoštovali. In ko so govorili tam še enkrat razgrinjali njeno življenjsko pot, omenjali njeno požrtvovalnost in skrajno predanost Partiji, smo mi, ki smo imeli srečo, da smo lahko delali z njo v družbeno-političnih organizacijah krajevne skupnosti Gradišče, potihoma vse našeto še dopolnjevali.

V spominu so nam vstajali mnogi sestanki, ko je pokojna Savica z vso svojo značilno vero v pravilnost naše poti opozarjala na nepravilnosti, ki jih je polno vsakdanje življenje, ko je živo in polna idej pomagala oblikovati programe naših javnih nastopov, ali ko se je vzemala za to, da bi otroci dobili prostor za igro, za sestanke, za tehnično in kulturno izobraževanje. S prepričevalno besedo nas je bodrila k akciji za izboljšanje našega vsakdana, z lastnim zgledom nas je spodbujala k večji dejavnosti in odgovornosti.

In zdaj naše Savice ni več. Sklenjena je njena revolucionarna pot, nerazumljiva smrt je pretrgala njeno bogato, plemenitega žrtvovanja polno življenje. Ostali pa so med nami njeni življenjski principi, njeni ideali, njena vera v našo svetlo bodočnost, kar vse je razdajala vsakomur, ki jo je bil voljan poslušati in od nje sprejemati. Tega smo se zavedli vsi, ki smo se pretekli petek zbrali pri žalni seji krajevne skupnosti Gradišča. In tiha obluba vseh nas, njenih sodelavcev, prijateljev in občudovalcev je bila, da po svojih močeh nadaljujemo ono, česar Savica ni več utegnila. Da še z večjo energijo kot doslej strnemo svoje vrste, osveščamo in vzgajamo svojo okolico in pomagamo mladini, ji odpiramo oči, predvsem pa, da jo kar najbolj in najhitreje vključujemo v naš vsakdanji utrip.

S tem, menimo, lahko najbolj zvesto in konkretno izpolnimo naloge in cilje, za katere je izgorevala in izgorela naša Savica.

STASA CVETKO

Krepitev čuta solidarnosti

Vrste borcev NOV se redčijo vendar pa se družbeno politična vloga njihove organizacije s tem prav nič ne zmanjšuje: z zgledi, prepričevanjem in hitro ter pravilno politično presojo so kos procesu staranja. To je splošna ugotovitev s seje občinskega odbora ZZB NOV Ljubljana-Center, ki je bila konec maja in na kateri so pregledali delo odbora, komisij in združenj v preteklem letu.

Uvodoma je Vladimir Šenk — Gaber natančno razčlenil sedanji politični položaj doma in v svetu ter s tem v zvezi začrtal najpomembnejše politične naloge borcev NOV. Povedal je, da je trenutno v občini Ljubljana-Center 4.219 članov ZZB NOV; lani jih je umrlo 105, od tega tudi en član občinskega odbora.

V najbližnji prihodnosti so pred borci NOV izredno pomembne naloge. Na prvo mesto sodi razprava v zvezi z zakonom o združenem delu.

Druga naloga borcev NOV in vseh drugih socialističnih sil je boj za stabilizacijo gospodarstva. Videti je, da se posledice gospodarske recesije, ki je zajela predvsem zahodni kapitalistični svet, šele letos močneje prenašajo tudi k nam. To še povečuje že tako zaostrene pogoje gospodarjenja in z neizpodbitnimi dejstvi prepričuje, da so edini izhod iz nastalega položaja povečanje produktivnosti, splošno varčevanje in zmanjševanje upravne režije. Naloga borcev NOV je, da nastopajo zoper zavajanja delovnih ljudi h kratkoročnim koristim in da se v vsakdanjem življenju in v organih upravljanja zavzemajo za pošteno delo, za skromnost in za prevlado čuta solidarnosti.

Tretja naloga je priprava in obravnava srednjeročnega gospodarskega načrta do leta 1980. Borci se bodo zavzemali za načrtovanje in razvoj takšnih dejavnosti v občini, v katere je potrebno vlagati predvsem veliko t.i. finega dela in veliko znanja.

Priprave na ljudsko obrambo in družbeno samozaščito bodo ostale tudi v prihodnje nenehna borčevska skrb, predvsem pa si bodo prizadevali za nadaljnjo kadrovske krepitve vseh sestav in organov ljudske obrambe in družbene samozaščite ter za privzgojo potrebne varnostne kulture občanov in vseh delovnih ljudi.

Ob koncu svojega govora je Vla-

dimir Šenk — Gaber opozoril na učinkovito pomoč, ki so jo bili deležni prebivalci Posočja ob nedavnem potresu.

Eno od teh vprašanj je odnos do Beneških Slovencev in Rezijanov. Nekateri italijanski krogi vidijo v nastalem razdejanju, ki je posebej prizadelo prav te naše rojake in Furlane, priložnost za to, da vprašanje narodnostnih pravic za Beneške Slovence in Rezijane za vselej odpravijo z dnevnega reda in sicer tako, da jih razselijo, se pravi, etnično uničijo. Med Beneškimi Slovenci in Rezijani je mnogo partizanov. Naša dolžnost in še zlasti dolžnost borcev NOV je, da tem ljudem pomagamo, da si bodo lahko obnovili domove in ostali na svoji zemlji. Akcija v ta namen se bo začela v kratkem.

V nadaljevanju seje je občinski odbor ZZB NOV Ljubljana-Center obravnaval analizo Republiškega komiteja SRS za vprašanja borcev in vojaških invalidov o stanju na tem področju. Ta analiza je pravzaprav posnetek dejanskega stanja glede varstva borcev in vojaških invalidov, ne prinaša pa skoraj nobenih predlogov za nadaljnje izboljšanje tega varstva. Očitno je, da bi morali napredek iskati v izpopolnjevanju pravic iz pokojninskega varstva. Na eni strani bi bilo treba zagotoviti usklajevanje pokojnin z dohodki zaposlenih (glede tega so najbolj prizadeti borci NOV, ki so že dalj časa v pokoju), kot to velja za vojaške zavarovance, na drugi strani pa bi bilo treba dati nekatere ugodnosti iz pokojninskega zavarovanja tudi borcem po 9. septembru oziroma 13. oktobru 1943, čeprav morda v nekoliko zmanjšanem obsegu, kot jih imajo borci pred 9. septembrom oziroma 13. oktobrom 1943. Prav s tem bi bili uresničeni pripombi socialistične zveze, da bi morale biti pravice borcev NOV spodbuda mlademu rodu za morebitno obrambo domovine.

Ob koncu razprave je Zlata Šilihova obvestila odbornike, da bo 4. julija letos otvoritev dispanzerja za borce v Šiški, ki bo imel na razpolago 11 prostorov in ki bo usposobljen za specialistično službo. Zdravstveno osebje in opremo bo zagotovil Klinični center iz Ljubljane. To bo velika pridobitev za izboljšanje zdravstvenega varstva borcev NOV, ki jim je zares potrebno. FRANCIS STRLE

pravne novitete

Zakon o dedovanju

Skupščina SR Slovenije je na majskem zasedanju zbora združenega dela in zbora občin sprejela zakon o dedovanju, kar je doslej urejal zvezni zakon (Uradni list SFRJ, številka 42/65). Po ustavnih amandmajih iz leta 1971 je to področje delno prešlo v republiško pristojnost, po ustavi iz leta 1974 pa v celoti. Ustava SR Slovenije namreč v 321. členu določa, da dedovanje sodi v pristojnost republike. Novi republiški zakon ne prinaša bistvenih sprememb, ker se je dosedanja ureditev tega področja pokazala kot ustrezna, kljub temu pa je prinesel tudi nekaj pomembnih novosti.

Ena pomembnejših je v tem, da je uzakonjena popolna enakost otrok, rojenih izven zakonske zveze z otroki, rojenimi v zakonski zvezi. Ta določba je odraz enakih sprememb v zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Zato zakon o dedovanju ne govori več o zakonskih otrocih, temveč samo še o otrocih. S tem je odpravljen dosedanji slabši položaj nezakonskih otrok v primerjavi z zakonskimi glede njihovih dednih pravic do zapu-

ščine očetovih sorodnikov.

Spremenjene so tudi določbe o zakonitih dedičih. Do sedaj je bilo možno, da so v določenih primerih lahko dedovali celo zapustnikovi prastarši ali celo oddaljenejši predniki, kar je bila seveda samo teoretična, ne pa tudi življenjska možnost. Zato zakon o dedovanju to neživljenjsko ureditev opušta in zakonito dedovanje omejuje na doseданje prve tri rede, se pravi na dede in babice ter njihove potomce.

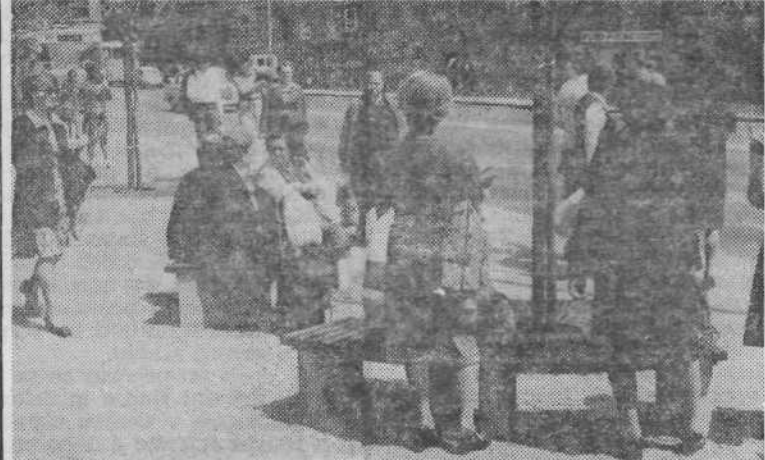
Nadaljnja novost republiškega zakona o dedovanju je v tem, da ima glede dedovanja trajna življenjska skupnost med moškimi in žensko, ki pa nista sklenila zakonske zveze, načeloma enake pravne posledice, kot če bi sklenila zakonsko zvezo, seveda če ni razlogov, iz katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna. Tudi ta novost je odraz novosti v zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Posledica tega načela je, da tak moški ali ženska tudi dedujeta drug po drugem kot zakonca. To pomeni, da dedujeta v prvem dednem redu skupaj z otroci zapustnika oziroma v drugem dednem redu

fotomozaik

Topli junij

PREDAH — Studentki sta si za krajši predah med študijem izbrali kar sidro na Trgu osvoboditve.

POČITEK — Polne in težke so nakupovalne torbe, ko se gospodinjice vračajo domov z nakupovanja. Zato pa so klopce pred Konzorcijem zelo primerne, da med čakanjem na avtobus odložijo torbe in si odpočijejo utrujene noge.

ZEJA — V teh toplih junijskih dneh so se začeli polniti letni gostinski vrtovi, ki so jih ljubljanski gostinci odprli že pred dobrim mesecem.

skupaj s starši zapustnika, če ta ni zapustil nobenih otrok.

Zakon prinaša določene novosti tudi glede dedovanja posvojencev. Tudi te spremembe so odraz sprememb v zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki uvaja popolno posvojitve, medtem ko je prejšnji zakon omogočal le nepopolno posvojitve. Zato takšni nepopolni posvojenci tudi niso imeli pri dedovanju enakega položaja kot posvojiteljevi otroci. Tako niso mogli dedovati po posvojiteljevih sorodnikih, pač pa so mogli dedovati po svojih sorodnikih ipd. Z uvedbo popolne posvojitve pa se je položaj posvojencev spremenil tudi glede dedovanja. Zato imajo po zakonu o dedovanju posvojenci, pa tudi njihovi potomci, do posvojitelja in do njegovih sorodnikov enake dedne pravice, kakor posvojiteljevi rodni otroci in njihovi potomci. Po drugi strani pa lahko posvojitelj in njegovi sorodniki dedujejo po posvojenca. Seveda posvojenci in njegovi potomci pri takšni ureditvi nimajo več zakonite dedne pravice po posvojencah in drugih sorodnikih, prav tako pa tudi ti nimajo zakonite dedne pravice po posvojencah in njegovih potomcih.

Zakon je uvedel tudi novost, po kateri je omejeno dedovanje premoženja osebe, ki je uživala socialno ali drugačno pomoč družbene skupnosti. Takšna omejitev je namreč določena tudi v ustavi. Dedovanje po takšni osebi je omejena do višine vrednosti prejete pomoči, izvede pa se tako, da del zapustnikovega premoženja, ki ustreza vrednosti prejete družbene pomoči, postane družbena lastnina in se s sklepom sodišča izroči tisti družbeni pravni osebi, ki je dajala pomoč. Če pa je na podlagi drugih predpisov to premoženje treba izročiti drugi družbeni pravni osebi, je ta dolžna izplačati vrednost dane pomoči tisti družbeni pravni osebi, ki je to pomoč dajala.

Sodišče pa lahko odloči, da dedujejo dediči vse zapustnikovo premoženje — brez omejenih omejitev — če se obvezajo, da bodo družbeni pravni osebi vrnili vrednost dane pomoči, in se le-ta s tem strinja. Družbena pravna oseba se lahko tudi odpove pravici do povračila pomoči, če so zapustnikovi dediči njegov zakonec ali otroci, ki so sami potrebni socialne ali drugačne pomoči družbene skupnosti.

F. G.